

ČÁST ČTVRTÁ

SYSTÉM POSUZOVÁNÍ ZPŮSOBILOSTI OSOB A ORGANIZACÍ V OBLASTI PRŮZKUMNÝCH PRACÍ, ZKUŠEBNICTVÍ, DIAGNOSTIKY, EXPERTNÍCH ČINNOSTÍ A PROVÁDĚNÍ STAVEBNÍCH, UDRŽOVACÍCH A OPRAVNÝCH PRACÍ

Článek 16

Předmět systému posuzování způsobilosti

16.1 Systém posuzování způsobilosti osob a organizací v oblasti průzkumných prací, zkušebnictví, diagnostiky, expertních činností a provádění stavebních, udržovacích a opravných prací v oblasti traťového hospodářství při stavbě a udržování ŽDC (dále jen „Systém posuzování způsobilosti“) zahrnuje požadavky a postupy uplatňované SŽDC v zájmu zajištění kvality prováděných prací a činností zajišťovaných externími fyzickými i právníckými osobami (dále též "organizace") i útvary a organizačními složkami SŽDC a jejich zaměstnanci.

16.2 Oblast je regulována řadou obecně závazných právních předpisů, technických předpisů a norem. Systém posuzování způsobilosti proto řeší pouze oblasti, které nejsou ve vztahu k zajištění provozuschopnosti ŽDC, bezpečnosti provozování díla, jeho technické kvality a hospodárnosti upraveny obecně závaznými právními předpisy a normami.

16.3 Způsobilost osob se ověřuje, pokud je to z hlediska zajišťování bezpečnosti nebo kvality podstatné. O provedení ověření rozhoduje pověřený útvar. Podmínky způsobilosti osob se stanovují podle činností, které má osoba vykonávat a zahrnují zejména požadavky na:

- a) dosaženou úroveň vzdělání;
- b) speciální kvalifikaci stanovenou právními předpisy a technickými normami v předmětu činnosti, včetně případného dokumentu, průkazu;
- c) speciální kvalifikaci stanovenou vlastníkem technologického procesu, pro konkrétní činnost (kurz, zaškolení, zacvičení);
- d) způsobilost k činnosti na dráze plynoucí z předmětu činnosti;
- e) zdravotní a odbornou způsobilost, záznam, vybavení;
- f) dokumentaci stanovené způsobilosti;
- g) praxi v oboru, v konkrétní činnosti.

Článek 17

Rozsah a způsob posuzování způsobilosti

17.1 Způsobilost organizace se stanovuje podle konkrétní činnosti zajišťované organizací a zahrnuje zejména požadavky na:

- a) úplnost a účinnost systému kvality (včetně dokumentace);

- b) způsobilost personálu;
- c) vybavení potřebným technologickým zařízením.

17.2 Pověřený útvar si vyhrazuje právo k posuzování přizvat nezávislé odborníky a specialisty a konzultovat podmínky s příslušnými orgány státní správy nebo způsobilými osobami.

Článek 18

Obecné podmínky pro způsobilost personálu

18.1 Způsobilost osoby musí odpovídat činností, které má tato osoba v rámci své pracovní náplně vykonávat, a musí být doložena stanovenými doklady, jak je uvedeno v čl. 16.3 této směrnice.

18.2 Za způsobilost osoby odpovídá ten subjekt, který pověřil tuto osobu odpovídající činností.

Článek 19

Obecné podmínky ověřování a osvědčování způsobilosti personálu

19.1 Pověřený útvar má právo v souladu se zákonem 266/1994 Sb. o drahách ověřovat výše uvedenou způsobilost u organizačních složek SŽDC a i u ostatních subjektů podílejících se na provozování železniční dráhy ČR, při její stavbě a udržování na smluvním základě.

19.2 Ověřování způsobilosti osob pro určené činnosti řeší předpis SŽDC Zam1.

19.3 Pověřený útvar vydává Osvědčení o způsobilosti osoby, které je podmínkou pro výkon příslušné činnosti na železničních drahách ČR. Toto Osvědčení vydává na základě prověření způsobilosti konkrétní osoby podle podmínek uvedených v OTP pro příslušnou činnost. Pokud je to účelné, seznam vydaných Osvědčení je zveřejňován ve Věstníku dopravy a na internetových stránkách SŽDC. Vzor takového osvědčení je uveden v příloze č. 10 této směrnice. Název a text Osvědčení může být odlišný podle povahy předmětu, na který je Osvědčení vydáváno.

Článek 20

Obecné podmínky pro způsobilost organizace

20.1 Způsobilost organizace musí odpovídat činností, které má tato organizace vykonávat. Způsobilost musí být doložena stanovenými doklady.

20.2 Za způsobilost organizace odpovídá její statutární zástupce.

20.3 Pověřený útvar má právo ověřovat výše uvedenou způsobilost u organizačních složek SŽDC a na smluvním základě i u ostatních subjektů podílejících se na provozování železniční dráhy ČR a při její stavbě a udržování.

20.4 Pověřený útvar určí, u kterých činností a jakým způsobem ověří způsobilost organizace:

- a) ponechá ověřování na organizaci samotné,
- b) ověří platnost a úplnost dokumentace systému kvality,
- c) počátečním auditem ověří splnění podmínek způsobilosti,
- d) v případě, že technologický proces je ovlivnitelný provozními podmínkami, rozhodne o pravidelném auditu, resp. o zavedení trvalého kvalifikovaného dozoru objednatele,
- e) případně rozhodne o ověřování kvality ze strany SŽDC nebo odborně způsobilou nezávislou organizací.

20.5 Pověřený útvar pro stanovené činnosti vydává Osvědčení o způsobilosti organizace, které je podmínkou pro výkon příslušné činnosti na železničních drahách ČR. Toto Osvědčení vydává na základě prověření způsobilosti konkrétní organizace podle podmínek uvedených v OTP pro příslušnou činnost. Pokud OTP nebyly vydány, schvaluje podmínky pověřený útvar. Tento útvar zveřejní přehled činností, u kterých se vyžaduje vydání Osvědčení o způsobilosti. Seznam vydaných Osvědčení je zveřejňován ve Věstníku dopravy a na internetových stránkách SŽDC.

Článek 21

Posuzování způsobilosti pro průzkumné a diagnostické práce

Obecné podmínky

21.1 Tento článek stanovuje požadavky na způsobilost zhotovitelů k provádění průzkumných a diagnostických prací souvisejících s výstavbou, opravami, údržbou a správou železniční dopravní cesty.

21.2 Průzkumnými a diagnostickými pracemi se pro účel této směrnice rozumí soubor všech činností směřujících ke stanovení technických charakteristik existujícího stavebního díla (dále jen „stavební dílo“) nebo území zamýšleného pro jeho umístění, k určení příčin vzniku vad a poruch existujícího stavebního díla a jejich předpokládaného vývoje a určení návrhu opatření k jejich odstranění nebo ke zlepšení stavu. Jedná se zejména o geotechnický průzkum, diagnostiku výrobků a konstrukcí, korozní průzkum, zatěžovací zkoušky apod.

Prokázání způsobilosti

21.3 Každý zhotovitel provádějící průzkumné a diagnostické práce musí doložit, že je pro výkon této činnosti způsobilý.

21.4 Požadavek na prokázání způsobilosti k provádění průzkumných a diagnostických prací stanovuje zadavatel při zadávání zakázky v souladu s TKP, příslušnými OTP nebo jinými DAP.

Požadavky na systém kvality

21.5 Zhotovitel průzkumných a diagnostických prací musí mít zaveden systém řízení kvality s využitím některého z následujících způsobů:

- systém řízení kvality podle norem řady ISO 9000 je certifikován akreditovaným certifikačním orgánem;
- systém řízení kvality, způsobilost zaměstnanců a zařízení je certifikován podle příslušných oborových technických norem (akreditovaným certifikačním orgánem) stanovenými postupy;
- plány kvality a/nebo postupy stanovených činností jsou prověřovány expertním (zákaznickým) auditem stanoveným postupem;
- jiným uznávaným postupem.

Pokud některý z výše uvedených způsobů předpokládá vydání certifikátu, musí být tento certifikát vystaven akreditovaným certifikačním orgánem.

Certifikát musí věcně odpovídat předmětu činnosti, který má organizace v rámci zhotovení díla vykonat.

Odborná způsobilost

21.6 Zhotovitel průzkumných a diagnostických prací musí mít vybavení, personál, podmínky a zavedené pracovní postupy pro požadované činnosti odpovídající platným technickým předpisům a normám a dosaženému stupni rozvoje vědy a techniky.

21.7 Zhotovitel průzkumných a diagnostických prací musí referencemi doložit svou předchozí činnost v předmětu požadovaného díla a musí požadovanou činnost vykonávat minimálně po dobu tří let. Tuto lhůtu může pověřený útvar v odůvodněných případech zkrátit.

21.8 Pro výkon činností, které jsou pro železniční dráhy specifické, vydává pověřený útvar zhotoviteli průzkumných a diagnostických prací na základě ověření splnění podmínek uvedených v této kapitole Osvědčení. Ustanovení o vydávání osvědčení je zakotveno v OTP. Seznam činností, na které se osvědčení vydává, zveřejňuje pověřený útvar na internetových stránkách SŽDC a ve Věstníku dopravy.

Článek 22

Posuzování způsobilosti v oblasti zkušebnictví

Obecné podmínky

22.1 Tato kapitola stanovuje požadavky na způsobilost zkušeben a laboratoří k provádění zkoušek a měření výrobků, technologických procesů, prací pro železniční dráhy a staveb dráhy a na dráze.

Prokázání způsobilosti

22.2 Každá zkušebna a laboratoř musí mít pro příslušnou zkoušku akreditovaný zkušební postup. Osvědčení o akreditaci musí být vydáno po splnění požadavků EN ISO/IEC 17025:2000/ČSN EN ISO/IEC 17025:2001 Českým institutem pro akreditaci (ČIA).

22.3 V případě, že žádná zkušebna nebo laboratoř nemá pro danou zkoušku akreditovaný zkušební postup, posuzuje způsobilost k provedení zkoušky pověřený útvar. Na základě tohoto posouzení vydá Osvědčení o způsobilosti k provádění zkoušky.

Zkušebna nebo laboratoř musí mít zaveden systém kvality obdobně, jak je uvedeno v čl. 21.5 této směrnice a musí splňovat požadavky TKP. Personál musí mít příslušné vzdělání, výcvik, technické znalosti a zkušenosti pro plnění svých pracovních úkolů. Laboratorní zařízení musí splňovat požadavky příslušných norem. Měřicí zařízení musejí být kalibrována a o kalibraci musí organizace vést záznamy v souladu s metrologickým řádem. Vyžadují-li to zkušební postupy nebo zařízení, musí být zkušebna/laboratoř umístěna v objektu umožňujícím udržování předepsaného normálního laboratorního prostředí. Zkušebna nebo laboratoř prokazuje v nabídce na provedení práce svou způsobilost Osvědčením vydaným podle tohoto článku pověřeným útvarem.

22.4 Pokud je provedení zkoušky předmětem samostatné zakázky, stanovuje požadavek na prokázání způsobilosti zkušebny nebo laboratoře zadavatel při zadávání zakázky v souladu s TKP, příslušnými OTP nebo jinými DAP SŽDC.

Článek 23

Posuzování způsobilosti k provádění ostatních prací

23.1 Pověřený útvar může stanovit a zveřejnit seznam prací, u kterých musí zhotovitel před tím, než nabídne svou činnost na železniční dopravní cestě, požádat tento pověřený útvar o ověření způsobilosti k výkonu této činnosti.

23.2 Pověřený útvar vydává pro takto stanovené práce Obecné technické podmínky, ve kterých stanoví podmínky pro provádění práce a postupy ověřování způsobilosti. OTP mohou být zpracovány formou odkazů na ČSN, TNŽ nebo jiný DAP, který podmínky pro provádění prací stanovuje.

23.3 Zhotovitel musí mít zaveden systém kvality obdobně, jak je uvedeno v čl. 21.5 této směrnice.

23.4 Na základě ověření splnění podmínek uvedených v této kapitole vydává pověřený útvar zhotoviteli Osvědčení. Seznam prací, na které se osvědčení vydává, zveřejňuje pověřený útvar na internetových stránkách SŽDC a ve Věstníku dopravy.

